

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
dvorišče, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za avstro-ogerske dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12-50
četrtletno . . . K 7.—
mesečno . . . K 2-10
Za Nemčijo:
celoletno . . . K 28.—
za vse druge dežele i. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za oglase (inzerate) se plačuje od četverostopne petit vrste po 12 h, za večkratni natis primeren popust.
Posamezna št. stane 10 h.

Št. 235.

Telefonska številka 65.

Celje, v soboto, 15. oktobra 1910.

Cekoval račun 48.817.

Leto II.

Shod o ljudskem štetju se vrši danes zvečer ob 8. uri v gostilniških prostorih Narodnega doma. Celjski in okoliški Slovenci, udeležite se shoda v obilnem številu!

Pol. društvo „Naprej“.

K pogajanjem v Gradcu.

Javili smo te dni, da se vrše v Gradcu ponovno resna pogajanja za delazmožnost štaj. deželne zbora. Vodi jih cesarski namestnik Clary. Ako smemo verjeti nemškemu klerikalnim virom, potem služi za podlago pogajanjem znani Hagenhoferjev predlog, da se naj pokliče v deželni šolski svet po enega nemškega in slovenskega klerikalca. Med vodji posameznih deželnozbornih klubov je stvar očito že dogovorjena in stališče k delazmožnosti štaj. deželne zbora že zavzeto. Včeraj so se vršila plenarna zborovanja slov. klerikalnega deželnozborn. kluba in tudi nemških klubov, na katerih so se podali o pogajanjih referati in se je zavzelo konečno stališče. To nam še danes ni znano; sódimo pa, da se slov. klerikalci ne nameravajo — vsaj sedaj še ne — pogoditi. Kajti nemška večina bi jim v skrajnem slučaju res samo koncedirala jednega zastopnika v deželnem šolskem svetu — in to bi bil vendar preklavern rezultat za boj, v katerem obljublajo klerikalci naši javnosti, da hočejo vse na Štajerskem prevreči. In naprednjaki bi še povrh tega s tem večjo upravičenostjo trdili, da klerikalcem res ni do ničesar drugega kakor da si priborijo vsaj nekoliko upliva na toli odkritosrčno sovraženo slovensko učiteljstvo. Sicer pa je včerajšnja »Straža« v uvodnih silah narodna. In to je pri klerikalcih vedno šumljivo znamenje. Kadar namreč hočejo napraviti kakó lumparijo z narodom — potem se vedno slavijo za največje njegove zagovornike in prijatelje.

Vendar pa hočemo na »Stražina« uvodnika odgovoriti jedno ali dve mirni in stvarni besedi. V jednem uvodniku se silovito napada slovensko učiteljstvo zato, ker ima svoje pomisleke proti klerikalni komandi nad slovenskim ljudskim šolstvom. V drugem pa kar kipi ponarejenega ogorčenja proti vsem slov. naprednjakom za to, ker je zapisal neki članek v »Nar. Dnevniku« mnenje, da bi nemški nacionalci storili sila dobro, ako bi se potrudili za rešitvijo narodnostnega in gospodarskega vprašanja v deželi, in pri tem delu bi jim pomagali vsi napredni elementi, katerim je res do pozitivnega dela za ljud. blagor in ne samo za neplodono in nikomur koristno kričanje.

Kar se tiče učiteljstva in njegovega stališča k delitvi dež. šolsk. sveta, še v tem oziru nikakor ni padla odločilna beseda. Doslej smo slišali le mnenja posameznikov — Zveza slov. učiteljev in učiteljic na Štajerskem še ni spregovorila. Čujemo pa, da se vrši v kratkem odborova seja Zveze, na kateri se bode o tej zadevi spregovorila trezna in resna beseda. Ugaja nam, da se Zveza v tem oziru nikakor ni prenaglila, temveč da čaka, poslušaj različna mnenja in študira to vprašanje. Klerikalci namreč le vpijejo o delitvi, ne da bi o stvari niti najmanj kaj stvarnega podali. Edino, kar smo zvedeli doslej od njih, je to, da hočejo ustanovitev slov. sekcije dež. šolskega sveta, v katerem bi imeli klerikalni poslanci z duhovništvom in vlado absolutno večino. Učiteljstvo bi bilo zaradi lepšega tudi zastopano — a tako, da bi imenovali člane klerikalci v sporazumu z vlado. Kakí »zastopniki« učiteljstva bi potem sedeli v tej korporaciji, si lahko mislimo že vnaprej. Sicer pa so vsi ti prepiri in pomisleki še mnogo pre zgodnji. Najprej si bode treba napraviti resno sliko, kako bi izpeljali delitev dež. šolskega sveta? Ali teritorialno ali pa le tako, da bi se pritegnile samo dosedaj obstoječe slov. ljudske šole v delokrog slov. dež. šolsk. sveta? Delitev mora vendar imeti v prvi vrsti tendenco, da zavaruje naše šolsko posestno stanje pri zavodih, ki so sedaj utrakvistični — in da nam pomaga do pravičnejših razmer tam, kjer nam sedaj slov. šol sploh ne dajo. Kako kompetenco ohranijo okrajni šolski sveti v narodno mešanih okrajih? Delitev dež. šolsk. sveta pomenja nedvomno začetek naše autonomije na Štajerskem in načela bi se z njo cela vrsta vprašanj, o katerih bi se moralo resno razmišljati. Ako bi bilo »Straži« res kaj stvarnega na tej delitvi in na autonomiji sploh, potem bi raje pisala resno o celi zadevi in ne samo psovala in blatila onih, ki bi bili pri delitvi dež. šolsk. sveta gotovo v prvi vrsti prizadeti, to je naše učiteljstvo. Danes se nam vsaj zdi, da gre klerikalcem le za »šlagerje« proti učiteljstvu, češ da ni narodno — in za reklamo.

Ni nam treba najmanj zagovarjati spodnjesta-jerskega slov. učiteljstva pred klerikalci, kateri mu očitajo, da ni narodno. Naše učiteljstvo vidi vsakdo v prvi vrsti povsod, kjer se gre za kakšnokoli dobro narodno stvar. Še letos je učiteljstvo navzlic vladnemu in nemškemu pritisku manifestiralo in tudi resno sklepalo glede pravic naše materinščine pri okr. učiteljskih konferencah. Zahtevalo je večje pravice za slovenščino tudi v uradnem obče vanju s slovenskimi šolami in slov. učiteljstvom. Take sklepe in zahteve moramo našemu vrljtemu učiteljstvu šteti toliko bolj v dobro, ker je vsled današnjega birokratičnega šolskega sistema na inlost in nemilost izročeno vladi in Nemcem. Duhov-

ništvo je na Sp. Štajerskem kakor povsod popolnoma neodvisno. A vpkjub temu je uradni jezik lavantinskega ordinarijata in nešteti župnih uradov nemški. Se pri dekanijških konferencah se pišejo nemški zapishiki in podajajo nemški referati. — Uradni letni izkaz lavantinskega duhovništva je nemški. Ali ne bi bilo potrebno in koristno, da bi »Straža« enkrat posvetila v te razmere?

Učiteljstvo se danes upira klerikalni absolutni nadvladi nad njim — to je tenor vseh glasov, kar smo jih slišali doslej o delitvi dež. šol. sveta. In žalibože ima mnogo pravice do tega. Ali še nisro pisali včeraj, da je drž. posl. Verstovšek iz strahkarske preifapetosti ovadil sivolasega učitelja — on sam učitelj? Ali ne vidimo, kako duhovništvo divje preganja naše učiteljstvo na deželi? Do skrajnih mej odurnosti in gnjusnosti gre ta gonja. Kako dolgo je še, kar je imenoval Korošček agitator Štuhec učiteljice na javnem shodu — breje krave? In tako naprej. Nečemo na vse spominjati, ker je prebridko in presramotno pisati o teh grdih in kulturnih ljudi nevednih prizorih. Gotovo je, da bi klerikalci najbolje storili, ako bi popravili svoje krivice proti učiteljstvu in spremenili svoje razmerje do njega. Potem bi se o marsikateri stvari lahko drugače govorilo. Sicer pa ni dvoma, da bode slov. učiteljstvo tudi v tem težkem položaju poznalo narodno dolžnost in bode iskalo pozitivno pot do rešitve tega vprašanja. Ali jedno si naj klerikalci zapomnijo: z bičem in grožnjami se ne pridobi nikogar.

»Straža« nam je tudi silno zamerila, ker smo zapisali v »Nar. Dnevniku« mnenje, da bi radi pomagali nemškemu nacionalcem razrešiti narodnostno in gospodarsko vprašanje v deželi. Bojda smo zaradi tega že v objemu z nemškim »frazzinom«. — Na to rečemo samo: medice cura te ipsum! V kranjskem deželnem zboru so združeni klerikalci z nemškim »frazzinom« in postopajo s slovensko napredno manjšino bolj tiransko in nestrpno ko je kedaj postopal isti Nemeec z nami. Ali ne vedo klerikalci, da kdor svobode ne pozna, svobode vreden ni? In v Gradcu se že pogajajo baš tisti »slovenski« klerikalci z — nemškim »frazzinom«. Pri zeleni mizi je gotovo več prostora za objeme — ko v časnikih in na vročih naših celjskih tleh. In povrh tega je dr. Korošček najboljši prijatelj nemških klerikalcev navzlic temu, da so narodnostno prav tako nestrpni ko nemški nacionalci. Vsak rešen človek ve, da Slovenci sedaj ne moremo v Gradcu šiloma potlačiti Nemcev pod mizo. Zato se tudi dr. Korošček pogaja z nemškim »frazzinom« in brati z nemškimi klerikalci. Pri nas, ki smo itak opozicija in manjšina in ne pridemo pri pogajanjih ne v eni ne v drugi obliki vpoštev, se je šlo le za nasvet —

LISTEK.

Institutka.

Roman.

Spisal Fedor Gradlšnik.

»In zakaj si mi vse to prikrivala, Dana, zakaj mi nisi povedala niti besedice?« se je izvilo naenkrat mali brunetki iz prsij, tako bolešno in očitajoče . . .

Dana je povesila oči in molčala.

Nekaj se je oprijelo njenega srca, nekaj silnega in strašnega. . . Bilo ji je, kot da se je zasadilo z bodečimi trni v njeno dušo in bolelo jo je, oh, tako bolelo. . . Spomnila se je naenkrat preteklosti, domislila se je prvega dne, ko je spoznala svojo malo prijateljico in njene oči je videla, kot so se s toliko ljubeznijo in udanostjo upirale takrat v njo. . . Sirota je bila mala brunetka, tako mlada in že sirota. S silno močjo so butali valovi realnosti ob njeno mlado življenje. . . vrgli so jo ob pečeno obrežje in ležala je tam sirota, sama in zapuščena. . . Ozirala se je proti sinjemu nebu, ki se je bočilo nad njo, proseče je upirala svoje globoke, nedolžne oči proti jasni nebesni gladini — a bilo ni nikogar, ki bi jo bil ljubeče prijelza roko in jo odvedel v varno zavetje. Okrog in okrog neizmerno morje, globoko in bučeče — ona pa sama sredi te divje krasote, brez pomoči in brez prijazne, ljubeče besede. . . — In zgodilo se je, da sta se tedaj spoznali. . . Kakor se oprijemlje utopljenec vsake še tako slabe bilke, tako se je oprijela mala zapuščena sirota svoje prijateljice Dane. . . In bili sta ena duša, eno veliko, ljubeče srce, ena sama odkrita in prijateljska duša. . . Nobene skrivnosti ni bilo med njima, zaupali sta si

vsaka svoje veselje in svojo žalost — dolgih pet let že obstoja njiju prijateljstvo. . . V tem času se ni pripetilo niti enkrat, da bi se bili sprli le za trenutek, nasprotno, bilo je, kot da rase njiju ljubezen od dne do dne, da zadobiva vedno globočje in močnejše korenine, čimdalje se pozna. . . Delili sta vso bolest in grenkobo svojega mladega življenja in zdelo se je njima, da postaja lažje in vedno lažje. . . Druga je tolažila drugo v težkih, grenkih urah in pri duši jima je bilo tako sladko in prijetno. . . —

»Zakaj si mi vse to prikrivala, zakaj mi nisi povedala niti besedice?«

Kakor veliko težko očitaje so donele te besede Dani na uho in kot bi trenil je stala naenkrat vsa preteklost jasna pred njenimi očmi, videla je vsako malenkost in vsako najmanjšo podrobnost tako čisto in odkrito. . .

Bila si je svesta, da ni ravnala pravilno, ko ni ničesar povedala svoji edini prijateljici o svoji novi ljubezni, o svoji ljubezni do moškega. . .

Da, saj to je bilo, kar je tako zbolelo njeno prijateljico, vedela je dobro in natančno, da je bil vzrok njene žalosti ta in nobeden drug. . .

Ljubosumnost!

Da, ta je bila, ki se je v trenutku polastila vse duše njene prijateljice, ljubosumnost in ničesar drugega. . .

Njiju dolgoletno prijateljstvo ni ostalo le prijateljstvo, zvesto in odkritosrčno, ampak se je polagoma razvilo v pravo, strastno ljubezen. . . Mala brunetka je bila na svojo prijateljico itak vedno ljubosumna, pogledati ni smela nobene součenke prijaznejše kot njo in dasi sta poznali druga drugo do najmanjše podrobnosti, sta bili v tej točki in v tem oziru vendar nekoliko nezaupni druga do druge. . .

»In kdo je ta človek in kako si pač prišla sku-

paj ž njim?« je vprašala zopet mala brunetka, ko ni dobila nobenega odgovora od Dane.

»Saj vendar ni mogoče, da bi bil prišel k tebi, ti pa tudi nisi mogla pobegniti iz samostana. . .«

Pri poslednjih besedah je pogledala globoko in prodirajoče Dani v obraz in zdelo se ji je, da se je nekaj zganilo na njenem čelu, bilo je kot da je odbežala temna meglica iz njenih oči. . .

Dana je dvignila glavo. . . vzravnala se je in stopila za korak bliže k svoji prijateljici. . .

Položila je obe roki na njene rame. . . gledala jo je nekaj časa, nato pa se je sklonila k nji in jo strastno poljubila na ustna. . .

»Vse ti bom povedala, dragica moja, vse, prav vse. . . Za sedaj naj ti rečem le eno: . . . Vkljub svoji silni in goreči ljubezni do svojega izvoljenca še ni ugasla v mojem srcu žarka in globoka ljubezen do tebe, ki te bom ljubila do konca dni. . .«

Strastno jo je privila k sebi in poljubljala jo je neprestano. . .

»Ali mi veruješ, kar sem ti dejala? Ali veruješ, da se ni ohladila moja duša. . . da bije moje srce z istim silnim, pekočim ognjem do tebe, kakor doslej. . . Ah, prosim te, rotim te, reci mi, da veruješ. . .«

»Verujem, Dana. . . a hudo mi je vendar. . .«

»Hvala ti, tisočera hvala!« je vzkliknila Dana. . . »Vse drugo ti povem zvečer. . . in videla boš, da sem še vedno ista, še vedno tvoja Dana! . . .«

Mala brunetka je molčala. . . na lice pa so ji pripolzele solze, velike in vroče. . . —

V tistem trenutku so se zaslišali koraki, bližajoči se utici.

Dana se je zdrznila. . . ozrla se je še preplašena okrog sebe in zagledala je prihajati dvoje ljudi po beli stezi, vodeči od samostana k zeleni utici. . .

»Nekdo prihaja, čas je, da odideve!« je rekla pri-

dr. Korošec pa zvezo z Nemci izvršuje. Na fraze o »neomadeževani nositelji narodne ideje vseslovenski ljudski stranki« in tako naprej pa pri nas ne da nikdo počenega groša. Sodnijska imenovanja in Dreflakovo premeščenje v Maribor ob splošnem molku klerikalnega časopisja še ni tako dolgo za nami. Ako je res »vseslov. ljudska stranka tako mogočna, »izklesana in enotna« kakor trdi »Str.«, — čemu pa torej ničesar ne doseže ne na Dunaju in ne v Gradcu? In čudno — krivi so neuspehov te mogočne in izklesane stranke vselej in povsod le »brezpomembni« — liberalci. Mislimo pa, da se bodo ljudje enkrat teh praznih izgovorov pošteno nasitili.

Avstrijski Jugoslovani in morje.

Spisal dr. Karl Slanc.

(Dalje.)

Tedaj dobra rasa, živeča v ugodnem milijeju brez kake zgodovine in tradicije! — Ako so ti Dubrovčani zmogli kaj lepšega, zakaj ne drugi iste rase? Italijanske republike, Benetke, Genua in druga mesta so si v srednjem veku, ko se je selitev narodov ustavila in se že uredila kmetija, s trgovino ustvarile največje bogastvo, uživela se je v teh mestih večja omika in lepote, ki še danes vlečejo ljudi iz vsega sveta vanje, so se ustvarile s tem bogastvom. Neki socijologi si tolmačijo prikazen, da je visoka kultura Rimljanov zamrla s tem, da ni bilo dobro križanje germanskih in slovenskih narodov z Rimljani. Ker so tudi Nemci bili dolga stoletja srednjega veka nevedni tlačani, ki so pustili rimske kolonije in mesta zapasti in z njimi vso kulturo Rimljanov in se vendar štejejo med boljše rase, ki so pozneje, ko se je zopet začelo križanje med sorodno krvjo, povzdignili precejšnjo kulturo, je to tolmačenje opravičeno, da namreč križanje Rimljanov z Nemci in Slovani ni bilo dobro. Tedaj bi tudi o nas drugih Slovanih veljalo isto in nismo bili slabša rasa, ki sama iz sebe ne more pognati kaj vredne kulture ter tudi danes nismo.

Jugoslovanskega sveta je dobra tretjina kraševitega. Kapitalistično gospodarstvo, katero so Benečani in drugi Italijani v srednjem veku pred Nemci pripravljali in ga že izvajali, ni imelo usmiljenja z delavsko maso, pa tudi ne z naravo; sekale so se najlepše hoste, kakor se sekajo še zdaj. Tudi Rimljani so bili v tem oziru vandali. Hoste so varovale humus, hoste so dobrotnice v naravi tudi drugače, ker regulirajo deževje, vetrove in vplivajo na vse podnebje. In ko je deževje odpralo zemljo iz golih host in so vetrovi imeli prosto pot po posekanem svetu, je revež kmet postal pastir; ovce in kozli so potem uničevali naprej, kar je še bilo zelenja. Tisoč let ni dolgo časa v razvoju narodov ali za uničenje kakega poljedelskega sveta zadostujejo. Več ko polovica Dalmacije, Hercegovine, nekaj hrvaške in slovenske zemlje je postala gola in le Bosna, Hrvaška in dve tretjini sedanjega slovenskega sveta so dobra tla za poljedelstvo in sploh za obdelovanje. Ako kmetijstvo ni dobro, tudi trgovina ne more dobiti dosti koristi iz nje.

Popisal sem v prvem oddelku v velikih potezah zgodovino gospodarstva na Slovenskem. Jednako zgodovino najdemo na Hrvaškem, v Bosni, Hercegovini in Dalmaciji. Dalmacija je bila izpostavljena vsemu italijanskemu trgovstvu, Hercegovina in Bosna tudi; te dežele pa so imele in še imajo tudi domače izkoriščevalce — feudalno gospodo. Na Hrvaškem je feudalno gospodarstvo

redilo najbogatejše feudalno gospodo. Prerivanje narodov je trpelo dalj časa. Šele v 9. stoletju je nastalo nekaj miru v južni Evropi, dasi ne na Slovenskem, Hrvaškem, v Bosni, Hercegovini in Dalmaciji. V te kraje udirajo Madjari in Turki, — čez naše kraje se vlečejo križarske vojne iz Nemčije in Francoskega tudi še v srednjem veku. V Bosni in Hercegovini se vidi še danes, da je domačin moral večkrat bežati, ker si ni ustvarjal dosti prida hiš, hlevov in drugih gospodarskih poslopij. Pa vsi Jugoslovani so dobili tudi v 15. stoletju zaporedoma obiske turških vojsk. Ako samo to jemljemo v poštev, moramo misliti tudi na to, da ni le v slabem križanju ras činitelj, ki zadržuje razvoj kake kulture, ampak da so dani taki zadržki tudi v milijeju, v zgodovini narodov, ki se je vršila po stalni naselitvi. Naj so naši jugoslovanski predniki prinesli s seboj iz krajev, iz katerih so se priselili, v današnja domovanja dosti utisov prejšnjih kultur ali dispozicij za vzgojo istih, kakor se domneva to od Arabcev na Španiskem, ali ne, naselili so se v krajih, kjer ni moglo biti mirnega življenja in tedaj tudi ne razvoja večje kulture. Morje bi jim lahko stokrat nadomeščalo kraško zemljo, ali mesta niso mogla nastajati in se razširjati, kar jih je bilo; brez meščana se ni opravilo v delu za kulturo v tedanjem gospodarstvu nič, meščan je bil glavni stvaritelj iste; njegovi opravi ga silijo, da napreduje, da brzda naravne moči ter jih vpreza v svoje delo ali jih dela neškodljive. V mestu pa razvije s spretnejšim delom in trgovino večje bogastvo, lepše zasebno in socijalno življenje. Kdor pregleduje zgodovino gospodarstva na evropskem jugu, ta vidi, kako se je lahko mirno razvijala italijanska kultura in blagostanje nekaterih italijanskih mest v srednjem veku, ko so morali biti naši ljudje na predstraži proti raznim narodom, ki so silili proti jugu, ta pa tudi vidi, da je zmogla le prav srečna, že po naravi utrjena lega kakega mesta, ki je pomagala takoj v začetku odbijati tuje in tako krepila vznešenost duha dotičnih meščanov, stvariti kaj lepšega v teh jugoslovanskih krajih; to se najlepše vidi pri še danes krasnem Dubrovniku. (Dalje prih.)

Politična kronika.

KONEC POGAJANJ ZA DELAZMOŽNOST ŠTAJ. DEŽ. ZBORA.

»Stražino« vpitje in hujskanje pomenja torej, da se klerikalci za sedaj v štaj. dež. zboru ne mislijo pogoditi. Danes poročajo graški listi, da so se pogajanja za delazmožnost štaj. dež. zbora razbila. Niti Nemci niti slov. klerikalci niso odobrili vladnega kompromisnega predloga glede deželnega šolskega sveta. Zvedelo se je sedaj, da je bil ta predlog nekoliko širji ko Hagenhoferjev: vlada je namreč hotela pomnožiti deželni šolski svet za dva klerikalna člana, enega Slovenca in enega Nemca ter z enim zastopnikom mesta Gradca in učiteljstva. Slovenskim klerikalcem je bilo to premalo — nemškim nacionalcem pa dva klerikalca v deželnem šolskem svetu preveč. »Tagesp.« javlja iz zelo sigurnega vira, da deželni zbor ne bode razpuščen, da torej ne boje novih volitev, kakor si jih žele slovenski in nemški klerikalci. Razmerje ostane v deželi isto kakor je v češkem deželnem zboru. Varčevalo se bo na vseh koncih in krajih, posebno pa seveda glede slov. Štajerja. S tem je nepotreben tudi prepričanje med nami in klerikalci o delitvi deželnega šolskega sveta, o autonomiji in tako naprej. Imeli bodemo časa dovolj, da bodemo o celi stvari

resno razmišljali. Klerikalni poslanci morajo v prvi vrsti skrbeti za to, da Spodnji Štajer obvarujejo pred prevetlikim nasilstvom nemških nacionalcev v štaj. dež. zboru in pred prevetlikim omejevanjem deželnih izdatkov za Sp. Štajer. Kajti čaka nas dolgotrajen in hud boj — skrbimo, da račun za nje ga ne bode prevetlik.

DR. KRAMAREVA KRITIKA AVSTRIJSKE ZUNANJE POLITIKE.

Odsek avstrijske delegacije za zunanje zadeve in za Bosno ter Hercegovino je imel včeraj popoldne svojo sejo. Navzoči so bili skupni ministri, po veljnik avstrijske mornarice Montecucoli in nuništerski predsednik bar. Bienert. Po poročilu markiza Baquehema je prvi posegel v debato češki delegat dr. Kramár. Obsodil je silno ostro Aehrenthalovo zunanjo politiko, ki nas je spravila v popolno odvisnost od Nemčije, tako, da se sme pri nas nemoteno klicati »Hoch Hohenzollern«. Povdarjal je, da je bosansko prebivalstvo sprejelo pred 30 leti Avstrije z odprtimi rokami, danes pa so se v Budimpešti in na Dunaju bali, da bi bosanski deželni zbor ne sprejel udanostne izjave — turškemu sultanu. Med pasiva Aehrenthalove zunanje politike je vštél dr. Kramár: turški bojot, izgubo Sandžaka, 54 milj. odkupnine Turški, 300 milijonov za vojaške priprave ob aneksijski krizi, nered v financah, izgubo balkanskega trga in vsiljeno nam obrambo zgrešene nemške svetovne politike. Sila ostro je pribil postopanje države proti Jugoslovanom, katerim se je obesil znani veleizdajniški proces. Pribil je, da neoslavizem nima političnega ozadja. Govor Kramárev je napravil silen utis. Tudi drugi govornik Baernreiter je moral priznati, da nas je Nemčija na Balkanu gospodarsko izpodrinila in da se jugoslovansko vprašanje preveč zanemarija. Tretji govornik Schwegel je obsodil veleizdajniški proces v Zagrebu.

Štajerske novice.

Glasbena šola v Celju, podružnica Glasbene Matice v Ljubljani, naznanja, da prične redni pouk v glasbi (glasovir, gosli, teorija in drugi instrumenti) dne 17. oktobra t. l. Učenci se sprejemajo v soboto dne 15. in v nedeljo 16. oktobra, vsakokrat od 11. do 12. ure v čitalnični knjižnici »Narodnega doma« v Celju.

Shod zaupnikov sklicujejo mariborski klerikalci dne 30. oktobra v Maribor. To bode prvič, da bodo o svojem postopanju pri pogajanjih za delazmožnost štaj. dež. zbora govorili z merodajnimi činitelji v stranki, z zaupniki. Sicer si ne smemo predstavljati v klerik. zaupnikih ljudi, ki bi znali samostojno misliti in eventualno tudi kritizirati, kar bi Korošec ne storil prav. Vseeno pa je čudno, da se jih vpraša po mnenju vsaj formalno še komaj sedaj, ko so pogajanja v Gradcu minila. Iz vsega je razvidno, da se gre dr. Korošču in njegovim tovarišem le za — kadilo. Radovedni smo, ali jim bodo zaupniki navzlic vsej svoji udanosti še tako radi kadili prihodnje leto obsorej?

Zopet nemško rovanje zoper šoštanjsko posojilnico. Kakor znano, je morala šoštanjka posojilnica tožiti nemškega tovarnarja Franca Woschnagga, ker je ta kot ravnatelj posojilnice v letih 80 protipostavno in proti pravilom rezervni fond posojilnice deloma v svoj žep pobasal, deloma pa razdelil. Najvišje sodišče v ti zadevi še ni govorilo

lateljci, poljubila jo še enkrat na njena kipeča ustna ter mirno zapustila utico.

Ko sta bili že zunaj, si je mala brunetka obrisala s svojim dolgim črnim predpasnikom objokane oči ... uprla jih je še enkrat v Dano in zdelo se ji je, da vidi poleg sebe čisto drugo, popolnoma tuje bitje, ki ga še ni videla nikdar ... Pogledala jo je še enkrat in iznova se je prepričala, da se je Dana silno izpremenila, če v resnici, ali le v njenih očeh, tega ni vedela natančno ... — — —

Molče sta korakali po peščenici proti samostanu — niti besedice nista izpregovorili ves čas.

Tam pri gruči malih deklic, igrajočih se z žogami je stala mater Sebastijana ... iskriale so se njene hinavske oči in tisti zavratni smehljaj ji je krožil še vedno krog usten ...

Vse je bilo še vedno tako, kot poprej, ko se je končala nedeljska molitev, ničesar se ni izpremenilo, je pomislila mala brunetka, le med njo in med Dano se je vsililo nekaj tujega in neznanega.

(Dalje sledi.)

Marija Konopnicka.

Danes teden je umrla Marija Konopnicka, v zadnjem polstoletju najslavnejša poljska pesnica in izza nedavne smrti Elize Orzeskove najpopularnejša poljska žena na kulturnem pozorišču sploh. Prištevati jo je k avtorjem, ki svojega slovesa nimajo zahvaliti samo zvočnosti svojih verzov, ampak pravemu idejnemu navdušenju in mišljenjski globokosti. Spada med pisatelje, ki jim literarno delo pomeni obenem kos vzgoje naroda, pri katerih se s krasoto oblike spaja plemenita časovnost misli in ki jim je pogosto napredna ten-

denca več nego uglajenost pesniške dikcije. — Ozdraviti sočasno poljsko družbo bolnega pesimizma, pokazati na kmetsko ljudstvo kot najboljše poroštvo za razvoj in rast naroda, delati za pravno prerojenje in socijalno pravičnost, boriti se za kulturne in gmotne pogoje za vsestranski narodni napredek: za vse to se je zastavila Konopnicka v raznih dobah svojega dela z verzom, prozo in z dušo napredno-demokratsko. Za vse, kar je zahteval naravno napredujoči duh časa, ali v čemur je ona sama videla možnost bodočega blagostanja, se je vedela pošteno zavzeti in se tudi ni bala svoj nazor v pravem času brezobzirno izreči.

Ko je v njeni domovini enostranska idealizacija domačega plemstva (šlahte) kot slavne reprezentantinke narodne prošlosti, narodnega viteštva in dobrega družabnega tona vsled vpliva historičnega romana začela prehajati v ekstrem, je bila Konopnicka na Poljskem med prvimi, ki so proti tej maniji slavljenja šlahčičev dvignili svarilni glas in opozarjali, da v širokih narodnih vrstah dremlje enaka, če ne mogočnejša zaloga življenskih sil, ki jih je treba samo dobro vzgojiti, osredotočiti in v razvoju javnih razmer primerno ojačiti. Z enako odločnostjo in odkritostjo je posegla pozneje s svojim zgovornim peresom v vprašanje izseljevanja, ki se je zajedlo v narodni organizem in je grozilo postati prava nesreča za zdravo notrajno rast celega naroda.

In tako je stala vedno na straži javnih na-

rodnih in ljudskih interesov, vedno je razumela v pravem trenutku občutiti razpoloženje danega položaja in je tako nešteto krat tvorno posegla v razvoj domačih socijalno-družabnih razmer. To daje njenemu literarnemu delu globoki nramni, vzgojni in kulturno-propagacijski pomen. In v prvi vrsti zato, ne zaradi lepote verzov, je in je bila Konopnicka prava ljubljanka poljskega čitateljstva, ljudskega in literarnega.

A tudi Konopnicka, vzgojena od domačih romantikov in prepojena s poromantičnimi gesli, se ni, kakor večina njenih sovrstnikov, povspela takoj k tako plemenitemu in širokemu pojmovanju pesniškega dela. Tudi v njenih prvih zbirkah se še često najdejo odmevi začetnih blodenj, tavanja in negotovosti. A razmeroma hitro se je osvobodila tega tavanja in imela je pogum iskati novih potov in iti za novimi cilji. In od tega trenutka je bila že vodnica in prepričana bojevница. Videča lastni narod v državni in politični onemoglosti, opazujoča krog sebe splošno propadanje osebne močatosti, mržnjo in nezaupanje v zaostnost domačih sil in trepetajoča nad trenutno onemoglostjo nekdanjega mesijanističnega navdušenja, je sama podlegla vsem tem mišljenjskim vplivom in je počela v svojih verzih verno izražati to turbo prehodno razpoloženje, ta trenutni zastoj na poti razvoja celote. V tej dobi so dihale njene pesmi žalost, ganljivo melanholijo in globoko hrepenenje nazaj v preteklost, k minuli slavi. Iz te

zadnje besede, vendar Woschnagg že v drugič po časopisih posojilnico zaradi te tožbe napada. Zadržnja »Marburgerica« zahteva celo konkurz posojilnice. Ta zahteva je danes popolnoma neutemeljena, ker je revizijska oblast izvršila še pred kratkim temeljito revizijo in ni našla povoda predlagati otvoritve konkurza. Sramotno je za človeka, ki je posojilnico za toliko tisočev oškodoval, da sedaj v svoji onemogli jezi skuša javno izpodkopavati kredit posojilnice. Pravi vzrok tiči v tem, ker bi mož rad tovarno svojega stričnika Ivana Vošnjaka prav po ceni v roke dobil.

V Fali pri Mariboru se ustanovi v nedeljo 16. t. m. Ciril-Metodova podružnica za Puščavo in Selnico. — V imenu CM družbe govori potovalni učitelj g. I. Prekoršek iz Celja. Pričakujemo, da se zavedna Dravska dolina častno udeleži našega prvega narodnega zborovanja na Fali.

Za Ciril-Metodovo družbo so nabrali sinoči celjski samci na fantovskem večeru g. Iv. Prekorška pri Minki Koželjevi v Bukovem žlaku K 30—. Pristrčna hvala!

Opozarjamo na današnji inserat o gramofonih, kateri se dobe pri Iv. Bajželj v Ljubljani po najnižji ceni ter najnovejše izborne slovenske plošče.

Celjski porotniki. Za letošnje četrto porotno zasedanje, ki se prične v pondeljek v Celju, so izzrebani kot glavni porotniki: Anton Gregl, kovaški mojster; Egon Kainer, trgovec; Sebastijan Selišek, hišni posestnik; Hans Höningmann, trgovec in Ivan Gajšek, trgovec, vsi v Celju; Avgust Faleschini, župan; Hans Deng, hotelir; Gašpar Oder, knjigovodja; dr. Karl Leuschner, vsi v Brežicah; Ivan Senica, mesar; P. knez Windischgrätz, graščak; Jožef Resh, vsi v Konjicah; Andrej Frece, trgovec v Zgornji Sušici; Jožef Simony, ravnatelj na graščini v Rogatcu; dr. Josip Kolšek, odvetnik, Laško; Ivan Verdnik, lesni trgovec v Mislinji ob Dravi; Franc Ban, občinski predstojnik v Pesjem; Ivan Kac, v Šmartnu pri Slov. Gradcu; Danijel Madile, stavbni adjunkt na Slatini; Jan. Konečnik, posestnik, Verhe; Karl Košenina, mesar in posestnik na Vranskem; Karl Kosar, trgovec, Družmirje; Adolf List, posestnik na Bregu pri Celju; Franc Jelen, gostilničar, Polzela; Anton Praznik, trgovec, Bukovec; K. Schwentner, trgovec na Vranskem; Matjaž Sinkovič, mizar v Št. Petru; Filip Pungaršek, posestnik, Pameče; Vincenc Kukovec, stavbeni podjetnik na Lavi pri Celju; Tom. Jurša, posestnik v Zgor. Zrečah; Karl Jaklin, trgovec, Vitanje; Vincenc Žurman, posestnik, Sv. Križ; Anton Jan jun., posestnik, Škale; Otokar Reiter, trgovec v Slov. Gradcu; Anton Stergar, gostilničar, Škale. — Nadomestni porotniki: dr. Franc Premšhak sen., zdravnik; Jožef Greco, hišni posestnik; Lukas Putan, trgovec; dr. Oton Ambrožič, mag. predstojnik; Karol Ferjen, trgovec; Friderik Hofmann, uradnik; Karol Vanič, trgovec, vsi iz Celja; Jožef Koštomaj, gostilničar na Spodnji Hudinji in Jožef Lenko, veleposestnik v Št. Petru v Savinski dolini. — Sodniki so: predsednik: dvorni svetnik Wurmser; namestniki dež. sodna svetnika Garzarolli in Kotzian ter svetnika Roschanz in Kočevar

pl. Kondenheim, sodniki pa: dr. Smolej, Ivan Erhartič in Wenedikter. — V pondeljek pride na vrsto slučaj ponarejalca denarja, Turniškega.

V „To je edino možno v deželi sedmih mo-drtjanov“, izustil je ugleden strokovnjak, ko je zvedel, da so na vraničnem prisadu obolelega Baštevca iz celjske deželne bolnišnice odslovili, češ, naj pojde domov v Šmarje umret.

V Šmarju pri Jelšah so 12. t. m. pri trških občinskih volitvah klerikalci v tretjem volilnem razredu, kjer so na sijajno zmago računali, sramotno podlegli; v drugem in prvem razredu se pa volitev niti udeležili niso. Kaplan Sinko je agitiral strastno in je spravil na volišče vse svoje pristaše; saj je pa tudi sam kandidiral v 3. vol. razredu! Postal naj bi bil v novem odboru šiba za liberalce, kakor se je račil izraziti velik poliuk Stoklasov Zepa. A dobil je borih 39 glasov, dočim sta napredna kandidata na se združila 59, oziroma 60 glasov. Na zboru naprednih volilcev, ki ga je sklical župan, postavila sta se za 3. vol. razred 2 napredna in 2 klerikalna kandidata. Ta dva sedita že več let v odboru. Kaplan Sinko je ta dva tudi v svojo listo sprejel. In dobil je potemtakem izmed nju kmet Nunčič 90, trgovec Löschnigg Janez pa le 50 glasov; samo z dvema glasovoma večine je zlezal ta v občinski zastop. Mar so se mu vspričo te sramotne izvolitve oči odprle! Zaslužil je to ljudsko obsodbo. In zletel bi bil kakor Sinko, da mu niso dobri prijatelji ostali zvesti. Od obeh strank kandidiran „onkl“ podlegel bi bil za las neoficijelnemu kandidatu Skaletu! To je hud poper, papa. Kaplan Sinko si je pa mesto sedeža o obč. zastop nakopal obtožbo zaradi častikraje. Tožil ga bo — obč. redar. Ta apostel miru in sprave, oznanjevalatelj vere ljubezni do bližnjega bo potemtakem tožen zaradi žaljivih besed. — Častitamo Šmarčanom nad sijajno zmago!

Iz Zidanega mosta se nam piše: V Zidanem ima isti žel. uradnik, ki je služboval 14. t. m. pri jutranjem vlaku in na slov. zahtevo rekel »frštenit«, jako trdo glavo, ker še ne ve, kje je Radgona. — Taki nesramni slučaji se množijo. Kje je pravica za slov. potnike? Potreba je, da gg. poslanci zbirajo take slučaje.

V Iz Hrastnika. Pri zborovanju „Čitalnice“ v nedejo dne 16. tm. popoldne ob 3. uri bo predaval g. zdravnik A. Schwab iz Celja o predmetu, ki bo gotovo zanimal vsakogar. **Zato v nedeljo popoldne vsi v „Čitalnico“.**

V V Trbovljah se je v petero ljudskih šol vpisalo v tekočem šolskem letu nič manj ko okrog 2200 otrok. Trboveljska občina ima 5 šol, namreč domačo 6 razredno deško in 5 razredno deklško, na Vodah 6 razredno deško in 6 razredno deklško, pri Sv. Katarini 2 razredno, v Hrastniku 4 razredno deško in 5 razredno deklško šolo, in kot nameček še 4 razredno šulferajsko šolo. Te šole obsegajo skupaj 39 razredov. Upravičena je torej želja Trboveljčanov, da se Trbovlje povzdignejo v trg.

v Iz Šoštanja. „Z mašino čem delat nove podplate — saj' ma šudmarka mošnjičke bogate!“ Osnovali so „Schönsteiner Schuhmachergenossenschaft“. Že pred tremi meseci dobili so po prizadevanju Hansa Woschnagga stroje, ki pa — počivajo v zabojih. V odbor je prišla snuša, pet članov je že pohrustala, — štirje — so še ostali. In taki zadrugi prizna g. inštruktor D. Hornung resnost?! Radovedni smo na sklicano zborovanje z dnevnim redom „ločitev zadruga“. Veseli nas samo, da se hoče pri vsem angažirati tudi Šudmarka. „Den Brüdern im bedrohten Land, warmgefütterte Schuh, und Geld in die Hand!“ O zadevi v kratkem obširno poročilo!

v Iz Maribora. Slovensko gledališče v Mariboru uprizori v nedeljo 16. tm. ob pol 8. zvečer slovensko dramo „Lepa Vida“. Občinstvo se še posebej opozarja na to igro, da si jo ogleda, da vidi tudi nekaj svojega vzetega iz srca slovenske domovine. Opozarja se pa tudi in ob enem prosi, da bi se zahajalo točno ob napovedani uri k predstavam, ker se drugače predstava ali zavlačuje ali pa se moti.

Slovensko gledališče v Mariboru. Na splošno željo, da bi se uprizorila enkrat kaka domača drama, se je Dramatično društvo odločilo pokazati dr. Vošnjakovo „Lepo Vido“. Kakor znano je dr. Vošnjak spisal po narodni pesmi ljubko dramo, ki bode gotovo kar najbolj ugajala, tembolj ker nastopi v naslovni ulogi dobro znana ljubljanska igralka, ki bo nam „Lepo Vido“ predočila z vsemi lastnostmi, ki jih čitamo v narodni pesmi o njej. Obeta se nam lep umetniški užitek in naj nikdo ne zamudi prilike ogledati si delo našega zaslužnega domačega pisatelja. Začetek je točno ob pol 8 zvečer.

v Prestavljen je iz Ptuja v Gradec okrajni sodnik Franc Glas. Zahtevamo od vlade, da naj imenuje na to mesto Slovenca. Ptujski sodni okraj je razun Ptuja popolnoma slovenski in bi torej sodil na mesto okr. sodnika v Ptuju Slovenec ne pa kak kurzovec ali privandranec, ki se ne more v povoljni meri sporazumeti s prebivalstvom in njegovimi potrebami.

Zastrupil se je v Logarovcih pri Ljutomeru posestnik Loparnik z arzenikom. Bil je obsojen zaradi pretepanja svoje žene na tri tedne zapora. Kazen je čudno v plivala na Lapornika: šel je domu, pretepel svojo ženo in se potem zastrupil.

v Na Mutli ne marajo slovenske elektrike. V Vuzenico je napeljal g. Pahernik elektriko, ki je razmeroma jako cena ter izborna sveti Nemcem in Slovencem. Ponudil jo je tudi sosednim Mutčanom. Ti je pa ne marajo menda samo za to, — ker je slovenska. Rajši si bodo postavili z velikimi stroški sami elektrarno in jo vzdrževali. — Občina bo pa plačevala, da bode kar smrdelo, med tem, ko bi lahko takorekoč dobili popolnoma zastoj elektriko. Pozneje se bodo še kesali, da so tako zagrizeni, a bode prepozno. Plačevanje elektrarne pa ne bode ne konca ne kraja.

turobnosti se je porodilo približanje se novim geslom pozitivistične sedajnosti. A hitro se je osvobodila navlake učenih teorij in neplodnih pozitivističnih gesel, približala se je življenski realnosti, vsakdajnemu življenju, stopila v tesno stike z vrstami ljudstva in namesto teorij je začela propovedovati skupne interese, socialno sočutje in v resnici srčno, tvorno simpatijo za tlačene in trpeče. „Ne prihajam, slavčki, z Vami prepevat, nočem, roža, s teboj cveteti ob cesti, po kateri koraka na tisoče bednih, od davna preganjanih; ne pojdem s teboj vstajat v gozdček, o solnce, ki siješ vedno enako jasno, tudi če se duhovi razplamene in uglašajo v vojski — samo s teboj plakat prihajam, o človeki!“ S tem globokim sočutjem vročo ljubeznijo do ljudstva in do doma je prešla Konopnicka sčasoma iz pozitivističnih, hladnih in učenih teorij — v življenje. Spočetka je izražala to svoje sočutje s trpečimi sicer še z zgovorno patetičnostjo, ki pa je počasi iz njene poezije izginjala, kakor je izginjal iz nje nekdanji pesimizem. Kmalu se je pesnica zavedla, da ni zadosti turobno plakati nad razvalinami davne in nedavne prošlosti, da samo nezadovoljstvo s sedanostjo ne more peljati k pozitivnim ciljem in da bi tudi retorična navdušenost za malega človeka ostala še dolgo brezplodna. S to načelno zavestjo pa je šlo roko v roki intenzivnejše domoljubno-demokratsko prepričanje. Vlekla so jo k sebi plodovita polja, cvetoči travniki in kmečki domovi in iz teh

utisov je vznikla dolga vrsta njenih najsrečnejših kmečkih in vaških pesmi. V teh je kmetskega človeka razumevala že boljše, realnejše in resničnejše nego pretežni del njenih domačih prednikov, ki so se zadovoljevali s pustim idealiziranjem seljaka, ne da bi se zmenili za resnične razmere in ne da bi iskali sredstev za njih ozdravljenje.

V vseh teh točkah je šla Konopnicka dalje in globlje in je skušala v realnem slikanju danih razmer dokazati potrebo bodočih reform. Njene vaške slike iz kmetskega vsakdanjega ozračja se odlikujejo po bogatem poznavanju slikanega milijeja, po moški resnosti v idejnem pojmovanju in iskanju rešilnega izhoda. Zato ni pri njej besedne igracije, ki je sama sebi namen, niti cenega občutkarskega efekta, ampak se oglašja pri nekdanji privrženki romantizma odločni realistični ton in smisel za neposredno opazovani življenski detajl.

Dejanjska ljubezen za kmetsko ljudstvo je vedla Konopnicko k podrobnejšemu opazovanju narave, v kateri vidi lepoto, umerjenost in veličastvo, kakor vidi v kmetskem tipu zdravje, moč in samorastnost. V dolgi seriji naravopisnih motivov se nudi pesnica pri silnem čaru tatranske gorske narave, pusti na svojo sprejemljivo dušo naravno: uplivati harmonično izkristalizirano naravo Italije in se pri tem resno zamišlja v usodo slovaških ali poljskih gorjancev ali zopet v kulturne spomine starih Rimljanov in zopet v značilne razmere današnje Italije. A ves ta na-

vdušeni polet za krasoto narave in hrepenenje po spoznavanju tujih življenskih razmer ne zaduši v njenem srcu hrepenenja po daljni domovini. In tako se v pestrih barvah osredotočajo pri njej domovinski motivi z naravnimi, kmetski z vsenarodnimi, zgodovinski spomini z realnim življenjem in socialni motivi z navadnimi. Vse to opazujemo v njenih pesmih, pripovedkah in novelah. To njeno globoko-resno, vsenarodno socialno mišljenje je najmarkantnejše prepreglo zadnje, najobsežnejše in najznamenitejše poetično delo Konopnicke: njeno emigrantsko ljudsko epopejo: „Gospod Balcer v Braziliji“. V pravem ljudskem pripovednem tonu se slika tu tragična usoda poljskih izseljencev, ki pojdejo za morje iskat nove življenske sreče, doživljajo celo vrsto mučnih pripetljajev i na morju i na suhem v Ameriki, izgube končno sleherni nado in imajo le še eno željo: priti v domovino in moči položiti trudne kosti v rodno grudo. Tako je naposled izrazila in krasno dokumentirala največja poljska pesnica temeljno misel, ki se je kot zlata nit vlekla skozi celo njeno literarno delo: le na rodni zemlji lahko doseže poljski seljak in poljsko ljudstvo zaželjeno osebno, rodbinsko in eksistenčno srečo. V tujini se ne more ob nič trdno nasloniti niti čustveno, niti s simpatijo niti socialno, in pada. Ta njen nazor je prevzela od Konopnicke cela skupina mlajših poljskih beletristov in ga razpreda dalje.

V. S.

Druge slov. dežele.

v Shod zoper draginjo v Ljubljani. Sinoči se je vršil v ljubljanskem Mestnem domu jako dobro obiskan shod, ki so ga sklicale združene organizacije drž. uradnikov in učiteljev. O draginjskem vprašanju je poročal prof. Reiser, in sprejela se je sledeča rezolucija: „Občeznana je in še vedno narašča draginja vseh nujnih življenjskih potrebščin, kakor so tudi že nedosežene visoke stanarinske najemnine, ki so privedle vse državno uradništvo in učiteljstvo v skrajno neugoden gospodarski položaj. Ker nobeno dosedaj uporabljeno poskušeno ali šele obljubljeno sredstvo za omejitev draginje ne more prinesiti pomoči, ker torej ne poznamo druge rešitve, se obračamo dne 14. oktobra 1910 na draginjskem zborovanju organizacij ljubljanskih državnih uradnikov zbrani državni uradniki vseh vrst na visoko okr. vlado, da jim v vsaj delno zboljšanje obupnega razmerja nemudoma dovolijo primerno draginjsko doklado“. Govorila sta k predmetu tudi še poslanca Hribar in dr. Triller. Hribar je osobito govoril o delu v draginjskem odseku drž. zbora, v katerem je on predsednik.

v „Slovanski kralj“. 56 letni Ludovik J. iz Komna na Krasu je v Trstu na ulici ustavljal redarja in mu v dolgem in slovesnem govoru naznanil, da je imenovan za kralja Slovanov. Sirokama so spravili v bolnico.

v Nesrečen padeec otroka. Iz Trsta poročajo: Na grozovit način se je v torek ponesrečila 7 1/2 letna deklica Lukrecija Bozzetti, ki ima svoje starše na Reki, bila je pa zdaj pri svojih sorodnikih. Teta ji je dala steklenico ter jo poslala po mleko. Pred hišnimi durmi se je spodtaknila ter padla. Steklenica, katere ni izpustila, se je razbila. Košček te steklenice ji je prerezal žilo odvodnico v vratu. Pasanti so jo sicer prenesli v bližnjo lekarno, toda deklica je med potom izgubila toliko krvi, da je umrla.

v Kolera v Oslinici na Kočevskem. Okrajno glavarstvo v Kočevju je poslalo dne 12. tm, posebno komisijo v Grintovec pri Oslinici, kjer se je primeril kolerasumljiv slučaj. Zdravstvena komisija je dognala na eni osebi pravo kolero. Prebivalstvo je še dosti mirno. Kolero je najbrž zanesel kak krošnjar iz Ogrske.

Pastor Hegemann — grof Auersperg. O denarni transakciji med tema dvema protestantskima junakoma smo na kratko že poročali. Hegemann je, kakor smo goročali, Auersperga tožil za 54.000 K. Značilno je, da je Auersperga proti protestantskemu pastoru zastopal član seniorata ljubljanske luteranske cerkvene občine dr. Ambroschitz. Ker je Auerspergova rodbina med tem že grofov dolg pri Hegemannu poravnala, je uveljavil Hegemannov zastopnik dr. Wurzbach pri razpravi, ki je bila včeraj, le terjatev na 9 K 99 vin.

V Podkloštru na Koroškem so pri občinskih volitvah v III. razredu zmagali okoliški Slovenci; tudi v drugem razredu so dobili par zastopnikov, v prvem razredu pa so zmagali «nemški» purgarji. Prvikrat je letos v III. razredu prodrla slovenska lista.

Zopet dogodki pri 87. pešpolku. Iz Pulja se poroča, da so aretirali tam nekega vojaka in ga odvedli v Trst, baje zato, ker so ga osumili, da je poročal časopisom o razmerah pri 87. pešpolku. V Trstu ga imajo še vedno zaprtega, dasi je odslužil svoja tri leta in bi že moral oditi na dopust. Radovedni smo, kaj se bo iz tega izleglo. Če mislijo vojaški gospodje, da nas bodo s tem sterilizirali, se silno motijo, kajti naših poročil ne bo konec, dokler se razmere pri 87. pešpolku temeljito ne ozdrave. Pravijo sicer, da se je zadnji čas vsled neke revizije marsikaj zboljšalo; kljub temu so nekatere točke še nepojasnjene in nerešene. Tako je n. pr. s tisto slamo pri 10. stotniji, o kateri smo poročali. Vojakom se je reklo, da je ukazal stotnik sam prodati tisto slamo. To je na vsak način čudno. Zakaj se slama kupuje in zakaj se potem prodaja? In če je že vojaščina kupčijski zavod, kar nam doslej res ni bilo znano, zakaj se izvršuje taka kupčija ponoči? Gospodje se vendar zelo motijo, če mislijo, da je to le interna stvar militarizma. Vojaške potrebščine se kupujejo z denarjem davkoplačevalcev in žrtve, ki jih mora prebivalstvo, tudi najsiromašnejše, doprinesiti militarizmu, res niso male. Če se izvedo take barantije kakor ta s slamo, ima torej javnost pravico zahtevati pojasnila. Teh večnih kasarnskih skrivnosti mora biti konec in militaristični gospodje se morajo

odreči mnenju, da je vojaščina država nad državo. Omenili smo že, da je bila pri polku nekaka generalna revizija, pa bi bili tudi radovedni, kakšne uspehe je splodila. Doslej se ne opaža nič o njih. Dolgo pa ne bomo čakali. Če naše opombe res ne koristijo, bomo pa poskrbeli, da se zve še več in da se spravijo te razmere na debato tam, kjer bo prizadetim gospodom še manj ugodno.

Društvene vesti.

Slov. akad. društvo „Slovenija“ na Dunaju priredi v ponedeljek, dne 17. t. m. ob 7 1/2 uri zvečer svoj prvoletniški večer. — Lokal: I. Maloni, Restaurant Leitner, Auerspergstr. 6.

Književnost.

v Higijena na kmetih. Pod tem naslovom je izšla lepa knjiga kot III. in IV. zvezek „Ljudske knjižnice“, katero izdaja urednik V. Spindler Celje. Dobiva se pri njem in stane knjiga 1 K 20 v, po pošti 1 K 30 v. Priporočamo knjigo najtopleje v obilno naročbo, osobito šolskim vodstvom, bralnim društvom, predavateljem itd. V knjigi je mnogo zlatih naukov za zdravje našega ljudstva.

Zadruga (oktoberska številka). Vsebinska: Stanje Zadrugne Zveze v Celju (dr. Anton Božič). Denarna centralizacija (M. Štibler). Letni doneski v Zadrugni Zvezi v Celju (M. Štibler). VIII. avstrijski vinarski kongres na Dunaju. XV. kongres srbskih kmet. zadrug (M. Štibler). I. učno leto dež. kmet. šole v Brezovji pri St. Jurju ob J. žel. (J. Bellé). Denarne zadruge med ogrskimi Slovaki (V. S.). Vestnik Zadrugne Zveze v Celju. Književnost. Podlistek (Ljubzen do rodne grude). Zadrugne in gospodarske vesti. Priporočamo zanimivo gospodarsko revijo v naročevanje, osobito onim, ki hočejo gospodarski med ljudstvom delovati. Revija stane na leto samo 3 K in izhaja mesečno na 32 straneh. Naroča se: «Zadruga», Celje.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

ŽELEZNIČARSKA STAVKA NA FRANCOŠKEM.

Marseille, 15. oktobra. Tukajšnji železničarji so sklenili na svojem sinočnem shodu začeti o polnoči s stavko.

Pariz, 15. oktobra. Ravnateljstvo vzhodne železnice javlja, da se lahko smatra za omrežje te železnice stavko za končano. Nadalje se uradno poroča, da je nastalo na Severni in Zahodni železnici znatno zboljšanje položaja. Promet na progi Pariz-Lyon je zagotovljen. Na orleanski železnici se je vrnilo izmed 781 železničarjev v stavki že 571 zopet k delu. Tudi na progah Južne železnice je promet precej zagotovljen.

Pariz, 15. oktobra. Sinoči se je vršil prav viharen protestni shod socialistov proti odredbi vlade za sklicanje železničarjev pod orožje. Govoril je Jaures, kateri je ostro kritiziral stališče, katerega zavzema vlada napram stavkujočim železničarjem. Nato je bila sprejeta rezolucija, v kateri se izreka solidarnost vseh socialistov z železničarji, se obsoja požrešnost železniških družb in obsoja postopanje vlade. Po shodu je došlo do malih rabuk na ulici. Te je pa policija takoj utišala in demonstrante razgnala.

Št. 52.473.

Razpis natečaja.

Oddati je mesto c. kr. cestnega paznika za progo km 115 do 116 tržaške državne ceste v c. kr. stavbnem okraju celjskem z mesečno plačo po 55 kron in prostim stanovanjem v državni cestnopazniški hiši v km 117.

Za dobitve tega mesta potreben je dokaz državljanstva v državnem zboru zastopanih kraljevinah in deželah, nadalje znanje nemškega in slovenskega jezika, čitanja, pisanja in računjenja ter izvedenost porabljanja za vzdrževanje ceste potrebnega orodja.

Prosilci za to mesto, kateri niso prestopili 40. oziroma taki z vojaško izkaznico 45. leto starosti, vložiti imajo svoje prošnje previdene s krstnim listom in npravnostnim pričevalom, nadalje dokazom telesne sposobnosti, in oni, kateri služijo ali so služili pri vojaki, razun tega opremljene z razpreglednico sposobnosti oziroma doslužnico in glasom § 7 državnega zakona z dne 29. aprila 1872 predpisano izkaznico pri napovedi bivališča najdalje do 1. listopada 1910 pri c. kr. okrajnem glavarstvu celjskem.

Celjsko okrajno glavarstvo v Celju, dne 2. vinotoka 1910.

Samo pristne z zvezdno znamko

Pristne ruske galoše

„zvezdna znamka“

so najbolje. Tovarna „Prowodnik“ Riga, jamci za trpežnost.

Dobiva se v vseh tovrstnih trgovinah.

Pariz, 15. oktobra. Železničarska stavka je po večini že končana. Radikalni listi izrekajo nado, da ne bode došlo več do takih nastopov, ako bodo imeli železničarji in pa železniške družbe le nekoliko medsebojnega prizanašanja in pa obzirnosti.

AVSTRIJSKA DELEGACIJA.

Dunaj, 15. oktobra. Odsek avstrijske delegacije za zunanje zadeve je danes nadaljeval s posvetovanjem o proračunu ministerstva za zunanje zadeve. Delegat Axmann je protestiral proti opombam Kramárevim zaradi tega, da se bode imenovala jedna ulica na Dunaju po cesarju Viljemu. — Tudi je trdil, da ni res, da bi se na Dunaju imenovala Čehe vsiljivce.

KOLERA V CARIGRADU.

Carigrad, 15. oktobra. Tukaj sta se primerila 2 nova slučaja kolere. Jedna oseba je ozdravela.

BOLEZEN SRBSKEGA PRESTOLO-NASLEDNIKA.

Belgrad, 15. oktobra. Stanje prestolonaslednika Aleksandra je precej neugodno. Danes zvečer pride sem dunajski specialist profesor Chvostek. — Princ ima legar, katerega je dobil v manevrih. V niški okolici in v mestu je bilo več slučajev legarja; vlada je mislila že zaradi tega manevre odpovedati, kar pa se pozneje vendar ni zgodilo.

VELIKI VIHARJI NA KUBI.

Havana, 15. oktobra. Pokrajine Mavanzas, Pinar del Rio in Havanna je opustošil grozovit vihar. Škoda v zasadih za tobak je sila velika.

HMELJSKI TRG V NORIMBERKU.

Norimberk, 15. oktobra. Dovoz 900, prodano 500 bal. Tendence mirna, nekoliko oslabela.

Tržne cene.

Dunaj, 14. okt. Borza za kmetijske pridelke. Ker je bilo malo odpovedi za oktoberski termin, so se cene utrdele. Pšenica je poskočila za 10, rž za 5 vin. Ječmen in oves sta se dobro držala. Do večjega prometa pa ni došlo.

Trst, 14. okt. Sladkor. Centrifugal pilés prompt K 30 do K 31, za dobavo K 27 3/4, do K 28 1/2. Tendence mirna.

Budimpešta, 14. okt. Svinjski sejm. Ogrske stare težke 146—147, mlade težke 152—154, mlade srednje 154—158, mlade lahke 160—164 v kilogram. Zaloga 32.395 komadov.

Budimpešta, 14. okt. Mast. Svinjska mast 172, namizna slanina 146.

Praga, 14. okt. Sladkor. Surovi sladkor nova kampanja K 2170. Tendence: medla. — Vreme oblačno.

Budimpešta, 14. okt. Žitna borza. Pšenica za oktober K 10'50, pšenica za april K 10'47, rž za oktober K 7'90, rž za april K 7'94, oves za oktober K 8'02, oves za april K 8'34, koruza za maj K 5'48. Pšenice se zmerno ponuja in kupuje, tendence trdna, promet 20 tisoč met. stotov, pšenica v efektivu za 5 v višja, ostalo trdno, tudi termini. Vreme oblačno.

Dvoje stanovanj

z eno ali dvema sobama, kuhinjo in pritliklami ter z lepim vrtom, se takoj odda po ceni. Vpraša se v trafikih, Graška cesta. 578 3-1

578 3-1

LISTEK.

Sobotno kramljanje.

To je soba števil. 14.

Ali, kako ludo belo je to zidovje z lažigotskimi okni in z obokanim stropom, katerega podpira ogromni, osmooglati steber! Kako bele so te postelje, trinajst jih je po številu, kako beli so bolniki, ki polegajo tukaj dan na dan, noč na noč, v monotonem miru, ki ne vsebuje niti pričakovanja. Vse je belo, vse je mirno! Besede se izgubljajo v mučni tišini, smeh se ne izpolni, kadar zakroži krog bledeh usten, žalost poljublja trudne oči, udje se gibljejo v enakomernem ritmu bolesterne resignacije. Le včasih nas oživi poskočni žvižg plečatega mornarja Boltazarja in nas spomni, da je zunaj beli dan, topli dan južne jeseni. S počasnimi koraki se krademo k oknu, ki loči dva sveta, življenja svetlo stran, življenja žalostno stran. Skozi širokovejno borovje špitalskega parka nas vabi morje v sinji modrini valujoče. Veliki in mali vali se pode pred ladjo, železnim bojnim kolosom, ki s turobnim ukanjem naznanja, da gre na pot v daljne, tuje kraje. In mi napenjamo oči, zasledujemo igrajoče se valovje, poslušamo njega sladki loskot, o žubor morja, najslajša muzika. Hrepenel sem po tebi, kot hrepenim za svojo ljubeznijo, iskal sem te, a zdaj, ko se razgrinjaš pred mano, tako mehko blizu, me loči od tebe ta beli zid. Oj, ko bi mogel, skočil bi čez ograjo in se vrgel v naročje dobrih valov. Vsejedno, kam bi me nosili, ali me živega zibali, pojoč mi pesem mokrega groba, ali me mrtvega metali semtertje, od skale do skale, od bregov do bregov, tako slučajno kakor je moje življenje.

— A zašto tako tužno, dobri Baltazare?

Tako ga vprašam, hotoč tolažiti samega sebe. A Baltazar, dalmatinski orjak, zamahne z rokoj, nasmehe se in zažvižga. Tenke ustnice zaokroži kakor na poljub, blede lica upadejo še bolj, a oči, velike modre oči gledajo na ladijo, ki se izgublja na obrežju. Kaj ti misli dobri Baltazar? Ali je ta šušteči brlzig po napevu stare pesmi — oj, devojk, oj, — hrepenenje po domačem otoku, kjer izpirajo zdajle ob solnčnem zahodu ribiči svoje blatne mreže, a pri vaškem studentu stoji med dekleti temnooka Anka in se visoko vzravna ozira po morju, ki se šopiri s solnčnim zlatom — za kom li se ozira temnooka Anka? Ali pa se je zamislil moj dobri Baltazar nazaj v svoje mornarsko življenje, ko je brodil po tistem oceanu z velikim upanjem, da najde srečo? Nemara pa gleda v bodočnost in se v duhu seli med svoje ribiče, zadovoljen kakor oni izpirajo mreže in kadeč mornarsko pipo? Kdo bi mogel vedeti, kaj misli Baltazar? A glej, čelo se mu je nabralo v mrke gube, obrvi se naježile preteče, a na celem obrazu se je zazrcal fizična bol. Segel je z levico na srce in pripognjen odšepal k svoji postelji.

Že se bliža večerni mrak. V naši sobi prižigajo plinaste luči. Strežaji tekajo semtertje, tuintam se pokaže usmiljenka. S sonornim glasom zapoveduje, vprašuje, včasih se nasmeje nerodnemu bolniku. — Ženska v najlepših letih, in vsi jo imamo radi. Mene je prinesla »Freie Presse« in mi z velikim, tako prikupljivim ogorčenjem pravila o »schelmischen Anarchisten«, ki so pogнали portugalskega Manuela z jezuiti vred. Jaz sem ji blagovoljno pritrdiril, da to res ni lepo od anarhistov, kajti kralj je bil vendar kronan in maziljen. Od Boga postavljen tudi, meni ona; tudi, ji odvrnem jaz, in zdaj sva prijatelja. Ima svoje mnenje v prepričanju; zakaj dražiti revico, ko ni hudobna? Predno je odšla, me je priporočila Mariji, ki je baje ljuba mati vseh bolnih in zdravih soldatov, nasmehnila se prijazno in voščila lahko noč.

A ta noč ni lahka. Trenotki so dolgi, ure daljše, noč kakor večnost v peklu. Ni svetlo in ni temno, ne spiš in ne bediš, ni nemira in ni tišine; zdi se mi, kot da bi visel med nebom in zemljo. Javkanje in zdihovanje bolnikov je neznosno, in zaman iščeš usmiljenja v svojem človekoljubnem srcu. Draži me belina visokih sten, ki je po noči bolj bela, bledejša, hudobnejša. In strah me je, ne vem, česa se bojim; vsaka senca, ki švigne mimo visokih oken, zbudi v mojem srcu črne slutnje. Baltazar spi, in ne upam si buditi ga. Rad bi z njim pokramljal, on zna tako lepo govoriti o morju. Rajše ne, ne buditi ga; naj spi, veliki revček, naj sanja...

Kakor velika pošast pohajkuje čas od stene do stene, ves len, ves hudoben. Zdajpazdaj se ustavi pred mojo posteljo in se mi zlobno reži. Zatiskam oči, da ga ne vidim, ostudnega hudobneža. A on prihaja bliže, naslanja se na moje srce, in jaz razumem večnost... V sivih meglah tonem, vedno nižje, vedno globlje, a konca, konca ni.

In ga prosim: »Pripelji hitro beli dan, da te ne sovražim kot sem te ljubil v svoji sreči, da te ne pozabi moje srce...«

A pošast molči in leno kakor prej pohajkuje od stene do stene.

In ga prosim: »Reši me muke, pripelji mi beli dan... Daj, da ugledam sonce, ki sije na vse ljudi. Da izročim enemu samemu žarku svoj pozdrav; milemu žarku, ki ga ujamejo njene oči... Oj, hitro, hitro!«

A pošast molči in nima usmiljenja.

Po tlakanem koridorju hodim in štejem korake. Stopetdeset jih je, ako hodim počasi, sto pet, če

stopim uredneje. Hitro mislim, mislim na vse. Na domače travnike in na krave, ki se pasejo zdaj v jeseni po njih, na zadovoljne pastirje, ki kurijo ogenj in pečejo repo; na vaše kozolce, na bele hišice, na vse naše dobre ljudi, ki pijejo ali kolnejo, molijo ali delajo. In mislim na veselje po vinogradih, kjer zori sladko grozdje; trgatav se mu bliža, ne bo več dolgo dražilo tatinskih škorcev. Pa menim, da bi lepo bilo, da bi me kdo povabil v trgatav. Naložil bi brento na rame, hodil med trsi in se šalil z dekleti, ki bi se zvonko smejale mojim razposajenim besedam. In zvečer bi pred braham zapeli, zaplesali, mladi, veseli vsi... Na našo politiko mislim in silno prijetno mi je, ko se spomnim Ambrožičevega Celja; naših lepih kaplanov ali pa naših govornikov. Na vse to mislim, in hodnik je krajši za deset korakov, dan jasnejši, moje trpljenje večje...

Pa saj nič ne trpim, saj mi ni hudo. To si menda samo tako mislim, človek si domišljuje marsikaj. Za gotovo pa vem, da je moja želja, videti samega sebe objokanega, zelo velika...

Napravi sem tri, meni toli sovražne pike, in zdaj preneham, ker bi lahko pozabil, da pišem za slovenski časnik!

A. Novačan.

Sprevod po gozdu.

Spisal M. V. Brezovnik.

(Konec.)

«Obrekljivost!»

Ni se še nagledal strašnega prizora in pred očmi mu je drvela druga tropa, daljša je bila...

Na velikem, belem konju je jezдила krasna ženska polnih prs — in iz oči je sevalo človekoljubje. Zagledal se je v te oči in šepnil tiho: tu kraljuje ljubezen, prijateljstvo, svete nade...

Za njo pa so nosili paži dragocene baldahine in z dišečimi kadili polnili ozračje. Ob strani je jezdiril na črnem, iskrem konju spremljevalec in samozavestno je gledalo sokolsko oko v svet.

Nad glavami pa so krožile rajske ptice in s sladkim petjem kratile čas krasotici in njenemu spremljevalcu?

«Kako krasno! Kdo je ta krasotica in njen lepi spremljevalec?»

«Ona — hinavstvo in on — izdajstvo prijateljev in ljubezni!»

Pomilovalno skoro je pogledal spremljevalko. «Tam vse ostudno prispakovano, vse ogašno sladko in preračunano — tu naravna ljubečnost, vse zdravo, nepokvarjeno življenje...»

«Molči, revni optimisti! Glej in uči se! Ne hvali prvih vtisov, ne moli malika zunanosti — glej od daleč in čakaj s sodbo, da ti ne bode žal!...»

Skozi drevje je pogledala luna na široko pot, po kateri je hitela dolga vrsta... A njena luč ni bila več blagodejno mehka, bila je krvavoderča in krasna ženska s svojim spremljevalcem in s svojimi paži in rajskimi pticami nad seboj je bila, kakor bi se kopala v krvi, ki je lepila na obrazu, na obleki, na valovitih laseh, globokih očeh — notri do blagih punčic... In usta so bila krvava, kakor bi se bila napila pravkar vroče krvi...

«Strašna lepota!» je vskliknil in pogledal spremljevalko.

«Misliš? Glej in bodi pogumen!»

Ozrl se je nazaj na sprevod in zastala mu je sapa. Ni videl več lepe ženske — na konjskem okostju se je ošabno premetavalo človeško okostje in glava se je z nepopisno predrznostjo in objestnostjo ozirala na vse strani. Na levo — desno in počasi od desne preko hrba na levo. Oči so bile votle in žarelo je iz njih. Šilasti zobje so škpleptali in se vsekavali v mirni zrak proti spremljevalcu, ki se je kakor zdramil in začel metati raz sebe baržun z mrzličnim razvnetjem, dokler se niso — groza — prikazale tudi pri njem preperle kosti v vsej svoji gnjusobi. Rajske ptice so se spremenile v gladne krokarje, ki so s krvoločnim gladom pili globoke oči in trgali meso raz obraz. Komaj so opravili svoje delo pri spremljevalcu, so se vrgli na paže. V trenutku je hitela za ogradjema na konjskih okostjih truma ogrodij... Strahovito so tolkla preperela kopita na zemljo in skozi mozeg je šlo škripanje trdih kostij. Kstenjaka na konjskih ogrodjih sta se začela objemati in se poljubovati. Čulo se je v grehu pohotno škplepetanje z zobmi in udarjanje čeljustij drugih ob druge. Takrat pa, je zagnala prej krasna ženska, sedaj ogabno ogrodje, votel sneh, ki je naraščal in se potem začel zgubljati v zateglih, nepopisno zlobnih grgljajih... Ni še nehala in ž njo se je začel smejeti spremljevalec še votlejšje in debelejšje in vse spremstvo v višjih ali nižjih glasovih: ho-ho-ho-o-o-o! haho... Ta skupna mešanica je bila tako grozna, da se mu je zavrtelo po glavi in da je jel omahovati.

Pogledati je hotel vstran — a kakor bi mu nekaj neusmiljenega držalo glavo in mu jo vedno, kadar jo je z nepopisno težavo obrnil vstran, potegnili siloma nazaj, je gledal v satanski vrvež... Kakor bi mu nekaj železnega držalo roke, da si ni mogel zamašiti ušes: poslušati je moral grozno tuljenje in zavijanje satanskega smeha. Ho-ho-ho-ho-o-o-o... Kakor bi mu bila nadčloveška roka stisnila usta, da ni mogel kričati, ali prositi spremljevalko, naj bežita, kričita in bežita...

Dolgo je stal nepremično; slednjič je s težavo spregovoril: «Beživa! Takoj beživa!...»

«Nimaš li poguma gledati resnici v obraz? Goli, trdi resnici!...»

Tiho je poslušal in zrl s studom in grozo. Vedno neznosnejši je postajal smeh in vedno hujše je naraščal. Zdelo se mu je, da so nad njim zastokale groze stoletne krone sivih hrastov in mrkih smrek. Kakor bi pokale skale daleč kje v gozdu — razklane od odmeva satanskega smeha, ki je rastele z njegovim razočaranjem...

Nevidna blagodejna roka je potegnila čez mesec temen oblak in popila krvavo luč njegovo. Izginila je izpred očij grozna prikazen. Na cesti je zavlada tema in gosta megla se je valila iz doline v hrib. Oddahnil se je in pogledal spremljevalko — na njenem obrazu je bral pričakovanje.

«Še ni konca? ... ne vzdrži več!...»

«Čakaj, da vidiš do konca. Zakaj v moji knjigi je še mnogo zapisanega!...»

V gosti megli so se pokazale nejasne konture in s strahom je napenjal trudne oči. Zagledal je močne postave — višje kot drevje samo. Vihtele so v rokah bate in v divjem sovraštvu so gorele oči... Sredi med njimi je stopal raztepen siromak — videlo se je, da umira pod težkimi bati in proseče je vzdigoval roke... A neusmiljeno so padali udarci po glavi, obrazu, po prsih — povsodi. Za živalskimi tolovaji pa so stopale belo oblečene Vestalke in nosile v rokah kelih...

«Kako pridejo ti angelji v službo tolovajev?»

«Vidiš kmalu delo teh angeljev!» Pomembno in zaničljivo je izgovorila spremljevalka zadnjo besedo.

Trenutno so nehali tolči tolovaji; brisali so si raz čela potne srage — od napora, ki pa se jim je videl sladek, saj so ubijali za naslodo.

Takrat pa so pristopile Vestalke k iztepenemu siromaku in mu ponudile krepilni kelih.

Nepopisno blagodejno ga je dirnil ta ginljiv prizor.

«Usmiljenje...»

Spremljevalka se je nasmehnila. «Kjer je sovraštvo — tam ne išči usmiljenja!...»

Poželjivo je stegnil roke in hotel piti. V očeh Vestalk se je porajalo zlobno veselje. Odtegnile so kelih in se norčevale z njim. Suvale so ga z nogami v obraz, da se je vtila kri in plesale so okoli njega. Tolovaji pa so prijeli zopet bate in trpinčenje se je začelo znova... Tako se je premikal sprevod počasi naprej...

«Posestrime sovraštva so te Vestalke — škodoželjnost. Tesno zvezane s temi trinogi, da so muke tem večje...»

Kakih deset korakov za temi je sedel na dromedarju, ki je bil pogrnen z ognjenorudečimi preprogami, med obema grbama na blazinah izžet, bled, blondinast mlad človek. Na vsakem kolenu mu je sedela našminkana predrzna odaliska. Med kratkimi ušesi grde živali je sedela zelena papiga in si s krempeljčki brskala po čopasti glavi. Dromedarja pa je vodila, sedeč mu na skrivljenem vratu — opica. Neumna glava grde živali se je neprenehoma zibala v taktu pri vsakem premišljenem in smešnem koraku — ovčje oči pa so brezizrazno gledale najprej na sprevod pred seboj...

«Razloži mi, spremljevalka!...»

«Hudič s svojima ljubicama — lažjo in prostaštvom.»

Bil je konec in oddahnil si je.

«Kako dolgo traja sprevod, spremljevalka?»

«Skozi večnost...»

«Lažeš, večnost nima začetka in ne konca!...»

»Želiš torej naprej? Napravila sem konec, ker si strahopetnež. Naj odprem znova knjigo?!« Grozeče je vprašala.

»Ne, ne — dovolj, dovolj!«

In pot je ostala prazna. Luna je lila na zemljo zopet svojo mehko luč in vrhovi dreves so se umirili. Le tu pa tam je še zamomljalo katero nevoljno, vzbujeno iz spanja... Razhojena in razteptana je bila od dolgega spreveda cesta — ni bilo bilke, ki bi bila stala po koncu. Tu in tam se je katera zopet vzdignila le do polovice in štrlela žalostno in poševno na kvišku...

»In ga ni bilo prijatelja v tej dolgi vrsti? Ne prijatelja v moji bodočnosti in obudovatelja mojega kraljestva? In kam gre ves ta sprevod?«

»Ni ga bilo prijatelja in ne vstraši se pogumni kralj — to je vojska, ki gre proti tvojemu bodočemu kraljestvu, da ga razruši. In niti zdrave bilke ne bo ostalo v njem kot je ni ostalo zdrave na tej poti. Če bi hotel kraljevati — moral bi biti v teh vrstah, a ker si imel misli, ki so nasprotne zakonom sveta, zato se je uprl svet proti tebi z vsemi sredstvi, da ugonobi tvoje kraljestvo, tebe in da ti odvede v sužnjištvo — Astro...«

Takrat pa se je zgrudil na zemljo in zaplakal...

Izpred njega je izginila žena s knjigo, po telesu ga je spreletelo — vstati je hotel in se je vzbudil.

Na nebu je še vedno v vsem krasu cvetela bela hrizantema — a iz njegovega obraza ni več odžarjala sreča in blaženost, zakaj v sanjah je gledal bodočnost in spoznal je življenje.

A. Jurcov naslednik **Alojz Senčar**,
špicerijska trgovina na debelo in drobno v
Ptaju, sprejme tekom meseca novembra t. l.
spretnega 22—26 let starega

prodajalca,

ki je zmožen slovenskega in nemškega jezika
v pisavi in govoru ter tudi zmožen voditi
trgovske knjige. Kdor se zanima za to
mesto, naj stavi svoje pogoje pismeno.

Zgoraj imenovani sprejme takoj tudi močnega
učenca

z dobrimi spričevali in poštenih starišev. —
Učna doba 4 leta. 572 2-2

Nagrobne križe

in
svetilke

v veliki izberi, nadalje peči,
štedilnike in kurilne opreme

priporoča

Peter Majdič, veletrgovina
„Merkur“, Celje.

Lepa hiša

s 3 sobami, kuhinjo, kletjo, z malim vrtom
in vrtno utico, četrta ure od kolodvora Zidan-
most, se takoj za 3200 kron proda. — Več
se izve pri **Jos. Tabor - ju v Celju.**
551 3-3

428 52-13

Suhe gobe, žito, fižol, la-
neno seme, sploh vse deželne
pridelke kupi

Anton Kolenc, Celje

„Narodni dom“ in Graška cesta.

Istotam se dobi vse špice-
rijsko blago, kakor žito in
deželni pridelki, najcenejše,
na debelo in drobno. —
Premog v celih vozovih, debel
K 2 10, droben K 1'40 100 kg
na dom postavljen v Celju.
Drugam po dogovoru

Ostanki

parhasti za ženske obleke po 20 m. trpežni
10 K, zelo močni 12 K, posebno fini 14 K;
platna po 20 m, močnega 8 K, zelo trpežnega
9 K, posebno močnega 11 K, razpošilja **na-
rodna veletrgovska hiša**

R. Stermecki v Celju

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje:

1 kg sivnega, dobrega, puljenega
2 K, boljšega 2 K 40 h; prima pol-
belega 2 K 80 h; belega 4 K;
belega, puhastega 5 K 10 h; 1 kg
velečnega, snežnobelega, pulje-
nega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha,
sivega 6 K; 7 K; belega, finega
10 K, najfinjši prsni puh 12 K. — Kdor vzame 5 kg,
dobi franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nau-
kinga, pernica, 180 cm dolga, 120 cm široka, z 2 zglavnika-
koma, vsak 80 cm dolg, 60 cm širok, napoljen z novim,
sivim, jako stanovitnim puhastim posteljnim perjem 16 K;
napol puh 20 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 19 K,
14 K, 16 K; zglavniki 2 K, 3 K 50 h, 4 K. — Pernice
200 cm dolge, 70 cm široke K 13'—, 14'70, 17'80 in
21'—; zglavniki 90 cm dolgi, 70 cm široki K 4'50, 5'20,
5'70; podpernica iz močnega rižastega gradina. Razpošiljanje
po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je vzeti nazaj
ali zamenjati franko. Za neugajoče se povrne denar. —
Cenovnik zastoj in franko. 456 50-11

S. Benisch, Deschenitz, št. 199, Šumava, Češko.

Južnoštajerska hranilnica

v Celju, „Narodni dom“

zvišala je obresti za hranilne vloge na

4 1/8 %

Poslužujte se **Južnoštajerske hranilnice v**
„**Narodnem domu**“ pri nalaganju svojega denarja
ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in
zahtevajte pri sodiščih, da se naloži denar za mladoletne
ozir. za varovance izključno le v **Južnoštajersko**
hranilnico v Celju.

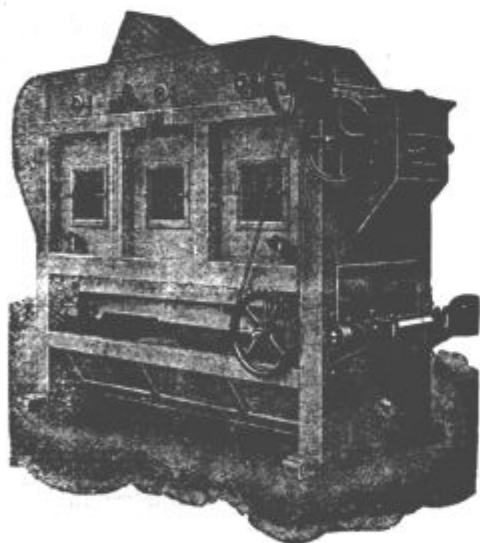
Južnoštajerska hranilnica v Celju sprejema
tudi hranilne knjige drugih, posebno **neslovenskih**
denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo
obrestovanje.

Slovenci! — Osredotočimo denarno moč štajerskih
Slovencev v lastni slovenski hranilnici in rešimo svoje
od ptuje odvisnosti in nadaljnega raznarodovanja.

IOS. ČRETNIK

izdelovatelj umetnih mlinov in žag, kakor
tudi mlinov za rabo na roko, z gepljem,
vodno in parno silo v Št. Jurju ob juž. žel.

Krasne reference!

Krasne reference!

Izdelujem načrte, proračune in
prošnje za stavbena dovoljenja
brezplačno.

Poštno-hran. rač. št. 848.428.
1128 zadr. članov.
Vplačani deleži K 21.024.—.

Ustanovno leto 1881.
Telefon št. 2.

Rez. zaklad nad K 100.000.—.
Denarni promet v letu 1909
K 4.020.030-96.

„SAVINSKA POSOJILNICA V ŽALCU“

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO.

Hranilne vloge obrestuje po 4 1/2 % z letnim pripisovanjem k glavnici, položbe v tekočem računu pa po dogovoru, od dne od dne s poluletnim kapitalizovanjem. **Rentni davek** plačuje posojilnica sama. **Hranilne knjige** drugih zavodov sprejema kot gotovino. **Posojila** daje na hipoteke, hipotekarne cesije, vrednostne listine, dragocene stvari, na blago, ki ni pokvari podvrženo in na poroke; dovoljuje odprti kredit v tekočem računu in eskomptuje trgovske menice. Obrestna mera je 5 do 6 %. Preskrbuje ceno inkaso nakaznic, menic in v tekočem računu poslovanje s čeki. — Postrežba v vsakem oziru kulantna in točna. Poštnohranilne položnice in lastni čeki na razpolago. **Posluje vsak dan**; posebni uradni dan za stranke pa je izjemni prazniki vsak **ponedeljek in petek.**

Ravnateljstvo:

Predsednik: **Franc Roblek**, veleposestnik in državni poslanec. Blagajnik: **Josip Širca**, veleposestnik in župan.
Tajnik: **Franc Pikel**, posestnik. Odbornika: **Dr. M. Bergmann**, zdravnik in posestnik; **Josip Žigan**, veleposestnik.

Izobraženo dekle

v vseh strokah, želi službe kot blagajničarka, najraje stopi v službo v kako pisarno ali kot domača učiteljica ali vzgojiteljica. — Naslov se izve pri upravnistvu tega lista. 578 3-1

Hiša

enonadstropna, v sredi trga **Radeče pri Zid. mostu** (postajališče), pripravna za vsako obrt (prej pekarija) se radi smrti **proda ali da v najem.** Več pove upravnistvo „Narodnega Dnevnika“. 574 3 1

Najboljši avtomatični

gramofoni

posebno za gostilničarje pripravni se dobe pri **Ivanu Bajželj-u v Ljubljani Marija Terezije c. II.** Ima tudi glavno zalogo najnovejših slovenskih plošč v premeru 25 cm, in stane komad samo 3 K. Igle za gramofon pa stanejo 1000 kom. samo 2 K. **Gostilničarji,** kateri si želije nabaviti tak gramofon, naj se obrnejo direktno na gori imenovanega, bodo z gramofoni jako zadovoljni, dobijo se taki tudi na mesečne obroke. 577 3-1

6 belih

rjuh, zelo debele in zarobljene po 2 m 14 K po 2 1/4 m 16 K, iz domačega lanenega platna po 2 m 18 K, po 2 1/4 m 20 K, razpošilja franko **narodna veletrgovska hiša**

R. Stermecki v Celju

Sukna

in modno blago za obleke priporoča firma **Karel Kocian** tvornica za sukno, Humpolec, Češko. Vzorci franko.

Po zelo znižanih cenah priporoča **Ivan Berna** Celje, Gosposka ulica št. 6

svojo bogato zalogo obupal za pomladansko, letno in zimsko sezijo. — Vse vrste moških, damskih in otroških čevljev, lastnega in tujega izdelka. Gumi za pete, vrvice, zaponke itd. vedno v največji izbi. — Priporoča tudi specialistom prave gor-ke in lovske čevlje. Izdeluje se po meri v lastni delavnici, sprejemajo se tudi popravila, Postrežba točna, cene solidne. Zunanja naročila proti povzetju. 12-7

Edina slovenska kislá voda

Tolstovrška slatina

je po zdravniških strokovnjakih priznana med najboljšimi planinskimi kislimi vodami, je

izborno zdravilo

za katere v grlu, pljučih, želodcu in črevesih, za želodčni krč, zaprtje, bolezní v ledvicah in mehuru ter pospešuje tek in prebavo. Tolstovrška slatina ni le izborno zdravilna, temveč je tudi osvežajoča 550 8-3

namizna kislá voda.

Odlikovana je bila na mednarodni razstavi v Inomostu 1896. leta in na higijenični razstavi na Dunaju 1899. leta.

Naroča se pri **oskrbníštvu Tolstovrške slatine** pošta **Guštanj** (Koroško), kjer se dobe tudi ceniki in prospekti.

Del čistih dohodkov gre v narodne namene.

Slovenci! Svoji k svojim! Zahtevajte povsod le Tolstovrško slatino! Vsaka slovenska gostilna naj ima le edino slovensko kisló vodo.

SINGER jeve

šivalne stroje

kupajte samo v naših trgovinah, katere lahko vse spoznate na tem znamenju.

Ne dajte se zapeljati po naznanilih, katera nameravajo z namigavanjem na ime **SINGER** prodajati obrabljene stroje ali pa drugod izdelane stroje, ker mi ne oddajemo svojih strojev na prekupevalce, ampak jih prodajamo naravnost obóinstvu.

SINGER Co.

Delniška družba za šivalne stroje v Celju, Graška ul.

Žlindra

zajamčene odstotne vsebine dobi se po

najnižji ceni

520 6-6

v veletrgovini

„**MERKUR**“ P. Majdič

v Celju,

kjer se dobe tudi vsa druga umetna gnojila.

Na debelo izdaten popust!

Postrežba točna

Najbolj varno naložen denar je v slovenski Mestni hranilnici ljubljanski

Stanje hranilnih vlog

nad **38 milijonov K**

Rezervni zaklad nad **1 milijon kron.**

Mestna hranilnica ljubljanska obrestuje hranilne vloge po

4 1/4 %

ter pripisuje nevzdignene ob. esti vsakega pol leta h kapitalu.

Za varnost denarja je porok zraven rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem premoženjem in vso svojo davčno močjo. V to hranilnico vlagajo sodišča denar mladotnih otrok in varovancev ter župnišča cerkveni denar.

Dne 1. in 16. vloženi denar se obrestuje **takoj.**

Rečni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega in ga vlagatelj ne zaračuni. — Denar se lahko pošilja tudi po pošti.

Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo.

Posoja se na zemljišča po 5% obresti in proti amortizovanju posojila po najmanj 1/4% na leto. Dolžnik more svoj dolg poplačati tudi poprej, ako to hoče.

Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje.

Mestna hranilnica izdaja lične

185 12-8

domače hranilnike.

Priporočamo jih zlasti staršem, da z njimi navajajo otroke k varčnosti. V podpiranje slovenskih trgovcev in obrtnikov upeljala je ta slovenska hranilnica tudi

kreditno društvo.

Mestna hranilnica ljubljanska je v lastni palači v **PREŠERNOVI, prej SLONOVI (Elefantovi) ulici št. 3.**

Narodni slikar in pleskar v Celju.

P. n. občinstvu vljudno naznanjam, da izvršujem vsa v svojo stroko spadajoča dela, kakor tudi cerkvena, sobna in dekoracijska, slikarije, črkoslikarstvo na steklo, les, itd. — Prevzamem vsa stavbena in pohištvena pleskarska dela, katera izvršujem vestno in po najnižjih cenah. — Sprejemem takoj več zanesljivih pomočnikov.

Mihael Dobrave, Celje,
Gosposka ulica šte. 5.

Na debelo!

Priporoča se

Na drobno!

edina narodna trgovina

galanterijskega, norimberškega in modnega blaga, kakor tudi nagrobnih vencev ter igrač

Celje Prica & Kramar Celje

Graška in Krožna ulica.

511 35-13

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica kron 3.000.000.

v lastni hiši, Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni fond kron 400.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

149 40-33

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Poštni hran. račun št. 54.366.
Telefon št. 48.

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno vlaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

'LASTNI DOM'

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruge ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

pet od sto (5%)

Uradije se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure dopoldne.

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih

54

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

Brzojavi: 'Kamnoseška industrijska družba Celje'.

Stavbena in umetna kamnoseška obrt s strojnim obratom.

Izvrševanje vseh stavbenih deli kakor stopnic, fasad, podbojev, pomolov, nastavkov itd. iz različnih kamenov in cementa.

Specijalna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, kropilnih in krstnih kamnov itd.

Brušenje, poliranje in strganje kamena s troji.

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in sljenitov po raznovrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betoniranih rodbinskih grobišč (rakev).

Tlakovanje cerkva, dvoran in hodnikov s šamotnim ali cementnim tlakom.

Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj idočih marmornih vrst v vseh oblikah.

Popravljanje spomenikov, ude-lavanje napisov v iste.

Vinko Kukovec

stavbeni podjetnik in tesarski mojster,
lastnik parne žage na Lavi pri Celju
prevzame vsakovrstna

61 50-39

stavbena zlasti tesarska dela.

Adolf Bursik

čevljar v Celju, poleg kapucinskega mosta

izdeluje vse različne vrste obutal v modernih fazonah in po solidnih cenah. V zalogi ima tudi zgotovljeno obutev.

Novosti

v volnenem blagu, v vseh barvah in kakovostih ter

velika zaloga

francoskih batistov za letne obleke

de laine Liberty Levantin v najnovějšíh vzorih

priporoča

Karol Vanič, Celje

33 Narodni dom. 52 41

Zvezna tiskarna

izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela, kakor: zavitke, račune, vabila, lepake, letake itd.

Rafael Salmič

trgovina z urami in zlatino v „Narodnem domu“ v Celju.

Velika izber **novosti**, zlatih in srebrnih verižic, priveskov, dolgih zaponk, zapestnic, uhanov, prstanov, gospodskih in damskih ur, nastavkov, jedilnih sprav, predmetov v novem srebru, optičnih predmetov i. t. d. Naročite cenike. Postrežba točna in solidna.

Darujte dr. sv. Cirila in Metoda!

L. 1911

Ne odlagajte z naročili

na reklamne koledarje za l. 1911, ker so pozneje navadno vse najlepše številke razprodane. — Zahtevajte vzorce v Zvezni trgovini v Celju, katere Vam pošljemo franko proti franko vrnitvi.

L. 1911

Iv. Jax & sin, Ljubljana

Dunajska cesta števil. 17

386 52-21

Priporočata svojo bogato zalogo

šivalnih strojev
za rodbino in obrt.

Pisalni stroji „Adler“.
Vozna kolesa.

Ceniki zastoj in franko.

249 38-27

Edina štaj. narodna steklarska trgovina

Franc Strupi

Celje, Graška cesta.

Prevzete vse steklarskih del.

Najsolidnejša in točna postrežba.

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklenih in porcelanastih posod, svetilk, vsakovrstnih šip, ogledal in okvirjev za podobe.

Na debelo! Na drobno!

Nagrobne

vence

v raznih velikostih in cenah s trakovi in brez trakov ima v zalogi

Zvezna trgovina
v Celju.

Naročila se izvršujejo z obratno pošto. — Brzjavni naslov:

Zvezna trgovina, Celje.

R. DIEHL, žganjarna, Celje

priporoča svojo veliko zalogo doma žgane slivovke, tropinoveca, brinoveca, vinskega žganja i. domačega **konjaka.**

Ivan Ravnikar

Celje, Graška cesta.

Največja in najcenejša
zaloga špecerijskega in
barvnega blaga.

Prodajam pravi zabukovski
premog po najnižji ceni
cele vozove in na drobno.

Kupujem suhe gobe, oves,
pšenico, sploh vse deželne
pridelke.

Na debelo. Na drobno.

Sprejemem takoj
učenca.

471 69-10

Agro-Merkur

v Ljubljani.

Uradni prostori: Janez Trdinova ulica št. 8. Podružnica: Trst,
ulica Stadion št. 3. SKLADIŠČE in kletni v Trstu in Ljubljani.

Agro-Merkur je trgovcem in gostilničarjem itd., zadrugam, društvom itd. najboljši vir za nakupovanje blaga.

Pozor! Umetna gnojila, galica, žveplo, krmila,
semena stroji in orodja.

Vina! Štajerska, istrska, dalmatinska, dolenska,
goriška, vipavska, zajamčeno pristna vina.
Sir, maslo, žito, moka, olje itd.

Agro-Merkur preskrbi vsako blago.
Agro-Merkur kupuje vse pridelke in izdelke.

52-41 Cene najugodnejše, postrežba solidna. 29

Zahtevajte pravila, cenike. — Ponnjajte svoje pridelke.

Zvezna trgovina v Celju

V zalogi ima potrebščine za pisalne stroje vseh sistemov po originalnih cenah, kakor: ogljeni papir v treh kvalitetah: črni, modri in vijolčasti. — Trakove za vse sisteme v vseh barvah. — Sprejema tudi abonement na trakove. — Radirke in olje za stroj. Edisonove mimeografe za strojepisce. — Edisonove mimeografe za ročno pisavo. — Voščeni papir, barvo črno in modro za mimeograf. — Vsakovrstne papirje za stroj.

Posreduje pri nakupih pisalnih strojev.

83 48-37

Južnoštajerska hranilnica v Celju

v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po $4\frac{1}{8}\%$ ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Šoštanj, Sevnica, Šmarje, Gornji grad in Vrnsko in rezervna zaklada, katera znašata vže nad 363.000 K. Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne svote v obče koristne in dobrodelne namene za gori navedene okraje.

Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove 30.000 K, za napravo potov 4500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 8.550 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 4.450 K, hranilnico ustanovivšim okrajem izplačalo pa se je 26.300 K za dobrodelne namene, skupno tedaj nad 83.800 K. Sprejema tudi hranilne knjižice drugih, posebno neslovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Slovinci, poslužujte se Južnoštajerske hranilnice pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, da se naloži denar za mladoletne oziroma za varovance izključno le v južnoštajersko hranilnico.

43 52-40

POSOJILNICA v CELJU

POSOJILNICA V CELJU, ki je bila leta 1881 z neomejeno zavezo ustanovljena, šteje sedaj nad 4200 zadržnikov, kateri imajo vsega nad 72.000 kron vplačanih deležev.

POSOJILNICA uraduje vsak dan od 9. ure do 12. ure dopoldne razun nedelje in praznikov.

Poštne hranilnice ček. št. 9579

V lastni hiši
„Narodni dom“

Telefon št. 22

HRANILNE VLOGE sprejema od vsakega, ako tudi ni član zadruge ter jih obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$. — Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. Posojilnica plačuje rentni davek sama, ne da bi ga odtegnila vlagateljem. Posojila daje na osebni ali hipotekarni kredit proti 6% , $5\frac{1}{2}\%$ in 5% obrestovanju.

Nad 6 milijonov kron hranilnih vlog Nad 332.000 kron rezervn. zaklada

13 52-41